

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.:

Vår ref.: 21/3687-6

Saksbehandler: Arve Paulsen

Dato: 15.03.2021

Oppdrag 339 - del 4 - svar på oppdrag

Under følger svar på del 4 av oppdrag nr. 339 til HelseDirektoratet - oppfølging av oppdrag 195 og 260 – TISK-strategien og behov for ID og digital innloggingsløsning for utlendinger

Oppdraget

Del 4, innsynsløsning for prøvesvar for alle prøvetakere

- avklare og etablere innsynsløsning for prøvesvar for alle prøvetakere, herunder vurdere MinID Passport fra Digitaliseringsdirektoratet eller løsninger med lavere sikkerhetsnivå

Avgrensning

Med "alle prøvetakere" forstås her alle som tar en covid-19-test i regi av et offentlig helsetilbud – enten en antigen hurtigtest eller PCR – av de typene som er i bruk på det tidspunktet dette svaret er avgitt. Utvalget avgrenses også til de som kan gis en unik ID.

Sammendrag

- Det vil raskt komme på plass en løsning for å vise prøvesvar for de uten FNR eller DNR som testes med covid-19 ag hurtigtester på grenseteststasjoner OG blir registrert i løsningen fra SP/NHN. Hvis dette kombineres med et pålegg om bruk av hurtigtester ved grensepassering, vil dette dekke de aller fleste.
- Avhengig av utviklingen av en sikker påloggingsløsning fra Digitaliseringsdirektoratet, vil det om noe tid være mulig å vise prøvesvar for personer med Felles Nasjonalt Hjelpenummer (FNH) via helsenorge.no – slik man i dag har for personer med FNR og DNR. Dette vil i så fall bli den gjeldende løsningen for alle typer prøvesvar for de som tilfredsstiller kravene til ID.
- Ytterligere utvikling er nødvendig for å vise prøvesvar for de uten FNR eller DNR som testes med PCR, rekvirert gjennom laboratoriesystemene

Bakgrunn for foreslåtte løsninger

Både teststasjonene, kommunene og laboratoriene opplever stor pågang og mange forespørsler fra personer uten norsk fødselsnummer (FNR) eller D-nummer (DNR) som ønsker å

få tilgang til sine prøvesvar. Pasientene trenger tilgang til disse svarene både fordi de ønsker å få vite resultatene, og for å kunne dokumentere resultatet overfor f.eks arbeidsgiver.

Løsningen som er etablert på helsenorge.no for å kunne se sine egne prøvesvar, forutsetter innlogging med Nivå 4 autentisering, og at pasienten har et norsk personnummer eller D-nummer. I tillegg har det private selskapet Fürst en egen løsning for å vise prøvesvar fra PCR-tester de analyserer. Oslo kommune sender for eksempel alle PCR-prøver for personer uten FNR eller DNR til Fürst slik at pasienten får sitt prøvesvar der.

Det er besluttet at utvidet bruk av D-nummer der alle som krysser grensen og skal testes, må tildeles en D-nummer ikke kan gjennomføres. Da står man igjen med "Felles Nasjonalt Hjelpenummer» (FNH) løsningen som NHN har etablert i Personregisteret (PREG). Løsningen som brukes for å registrere prøvesvar fra hurtigtester på grensen, genererer nå FNH.

Det er behov for å etablere løsningen for å vise prøvesvar for personer uten FNR eller DNR så raskt som mulig. Det arbeides derfor parallelt med en kortsiktig og en langsiktig løsning.

Etablering av en nasjonal innsynsløsning

For å etablere en nasjonal innsynsløsning for prøvesvar er det flere ting som må på plass:

1. En nasjonal ID må benyttes for pasientene.
2. En nasjonal database som skal inneholde disse dataene.
3. En måte å sende prøvesvarene inn til denne databasen.
4. En nettside som kan vise svarene, helst også med utskrifts- og verifikasjonsmuligheter.
5. En innloggingsmekanisme til nettsiden som viser svarene.
6. Support av nettsiden/løsningen.

1. Nasjonal ID

En unik, nasjonal ID er ikke en forutsetning for at pasientene kan få tilgang til svarene sine fra lokale databaser/løsninger, men det er en forutsetning dersom informasjonen skal tilgjengeliggjøres i nasjonale databaser som Helsenorge.no eller FIKS plattformen via MSIS labdatabasen.

Det anses som for usikkert å samle lokalt genererte hjelpenumre i en nasjonal database, fordi det kan bli vanskelig å ha kontroll på hvor de ulike lokale hjelpenumrene er generert. Hovedmålet i oppdraget er en innsynsløsning for de som ikke har FNR eller DNR, men dersom man ønsker å bygge videre på arbeidet slik at nasjonale databaser kan benytte informasjonen så er en felles nasjonal ID en forutsetning for dette. FNH er den eneste mulige nasjonale ID som kan benyttes til dette i dag.

Det er bare et fåtall av alle systemene som håndterer COVID resultater i dag, som kan håndtere FNH. Små og fleksible systemer og databaser kan gjøre tilpasninger og ta i bruk FNH på relativt kort tid, men større og mer komplekse systemer kan bruke svært lang tid.

2. Database

Løsningen for å registrere resultater på hurtigtester ble etablert av NHN og Sykehuspartner på oppdrag fra Helsedirektoratet i november 2020. Løsningen inneholder blant annet en database for registrering resultater på hurtigtester. Disse resultatene lagres bare i databasen en kort tid før de sendes til MSIS labdatabasen og ulike EPJ systemer.

I januar 2021 startet arbeidet med å skissere hvordan man kan bygge på denne løsningen slik at pasientene kan logge inn og se svarene sine der. Denne skissen ble så presentert for Helsedirektoratet, som i sin tur har sendt en bestilling til NHN og Sykehuspartner om å utvide løsningen med funksjonalitet som skissert. Dette er en løsning som skal være teknisk enkel og relativt rask å etablere. Det estimeres at en **testversjon** skal kunne være på plass før påske. Det er kun resultater på hurtigtester som registreres i denne løsningen som kan tilgjengeliggjøres her etter dette arbeidet.

Det er mulig for NHN og Sykehuspartner å bygge ytterligere på løsningen for å inkludere resultater fra andre systemer, men den vil fremdeles kun gjelde personer med FNH.

I dag eksisterer det allerede en nasjonal innsynsløsning for COVID prøvesvar: Helsenorge.no. Denne løsningen forutsetter Nivå 4 innlogging med Bank ID eller liknende, noe som ivaretar de aller fleste i Norge. For at det skal bli mulig for personer uten FNR/DNR/BankID å logge inn på Helsenorge.no, må følgende betingelser være oppfylt:

- Digitaliseringsdirektoratet få en bestilling på å utvikle innloggingsløsningen. Slik bestilling er sendt til HOD for videre formidling til Digdir via KMD.
- Norsk helsenett få en bestilling på å utvikle en egen del av nettsidene på helsenorge.no for dette formålet. Slik bestilling er sendt Norsk helsenett.
- FHI/NHN akseptere redusert sikkerhetsnivå på disse innloggingene og bidra med arbeid for å gjøre tilpasningene som trengs.

Dette er mer tidkrevende å få til, men det er flere fordeler ved å bruke denne databasen. Disse beskrives lenger ned i dokumentet. Digitaliseringsdirektoratet estimerte 2 måneder på det arbeidet de skulle gjøre, men det er stor usikkerhet knyttet til dette.

3. Innsending av prøvesvar

Uansett hvilken database som brukes så er det FNH som må benyttes for å identifisere de aktuelle pasientene. Dette er nå på plass for innsending av prøvesvar fra hurtigtester.

For andre testmetoder er det noe mer krevende. Det er avdekket at det kan være teknisk mulig for systemene for meldingsformidling (for eksempel BizTalk) i de regionale helseforetakene å «snappe opp» FNH i rekvisisjonsfiler, og «mappe inn» FNH i resultatfiler slik at labsystemene ikke nødvendigvis må utvikle funksjonalitet for dette. Uansett forutsettes det at rekvisisjonsfilene inneholder FNH.

DIPS Interactor brukes i Helse Nord, Helse Vest og delvis i Helse Sør-Øst. Systemet i seg selv kan sende FNH, men systemet forutsetter en integrasjon med EPJ, og forutsetter at pasient-ID genereres i EPJ. Dette gjør at man er avhengig av at teststasjonenes EPJ kan få tak i FNH og håndtere FNH.

4. Nettside for visning av prøvesvar

NHN/Sykehuspartners database: Denne nettsiden utvikles nå og vil ha et enkelt brukergrensesnitt. I det arbeidet som gjøres nå med hurtigtestsvar forventes det at det skal være mulig å skrive ut resultatene på papir, men det utvikles ingen verifikasjonsmuligheter. Det vil nok være mulig å utvikle dette, men det er usikkert hvordan det skal implementeres. Denne løsningen vil kun kunne brukes for personer med FNH, alle andre må benytte Helsenorge.no.

Helsenorge.no: Denne nettsiden eksisterer allerede, utskrift av prøvesvar eksisterer for personer med FNR/DNR og det planlegges også utvikling av verifikasjonsmuligheter. Helsenorge.no må gjøre noen tilpasninger for å utvide løsningen til å inkludere personer med FNH. Det er usikkert hvor mange med FNR/DNR som ikke har BankID og dermed ikke kan benytte Helsenorge.no i dag, men det kan tenkes at de også kunne benytte en slik innlogging med lavere grad av sikkerhet.

5. Innlogging

For personer med FNR/DNR finnes det allerede etablerte systemer for autentisering og digital innlogging. For personer med FNH må det etableres en egen form for innlogging.

I hurtigtest-løsningen til NHN/Sykehuspartner planlegges det at pasientene får en kode ved prøvetaking, og det denne – sammen med en kode de får på sms – benyttes for innlogging. Det at man må få en kode ved prøvetaking forutsetter at prøvetaker har tilgang til systemet som kan generere koden. Hvis pasienten mister koden så er det ikke mulig for dem å se resultatet.

For helsenorge.no må Digitaliseringsdirektoratet ta stilling til hvilken innloggingsmekanisme som kan benyttes. De kan utvikle en løsning tilsvarende det NHN/Sykehuspartner gjør, eller de kan benytte andre former for identifisering og innlogging. De har fått «flere henvendelser om etablering av digital ID for personer uten FNR/DNR» så det er fornuftig at de lager en løsning som kan brukes på tvers av systemene som har dette behovet.

6. Support

For NHN/Sykehuspartner sin hurtigtestløsning er det NHN som i dag ivaretar support for brukerne, men det er kun for ansatte på teststasjonene. Det forventes at det vil bli mer krevende for dem å supportere løsningen når den utvides med innsynsløsning for pasientene, og langt mer krevende dersom den utvides til å inkludere alle svar på personer med FNH.

For helsenorge.no er det allerede en organisasjon som ivaretar support og har erfaring med at pasienter ringer og trenger hjelp. De vil nok få flere henvendelser enn i dag, men har et apparat og prosesser for å ta imot henvendelsene som kommer.

Oppsummering og neste steg

1. Det vil raskt komme på plass en løsning for å vise prøvesvar for de uten FNR eller DNR som testes med covid-19 ag hurtigtester på grenseteststasjoner. Hvis dette kombineres med et pålegg om bruk av hurtigtester ved grensepassering, vil dette dekke de aller fleste.

Det vil være hensiktsmessig å rette en henvendelse til EPJ leverandører (særlig de som benyttes på teststasjoner ved grensetesting)

- Kan de integreres mot PREG for å generere FNH?

- Kan de motta resultater på FNH, enten automatisk eller ved manuell inntasting?

2. Avhengig av utviklingen av en sikker påloggingsløsning fra Digitaliseringsdirektoratet, vil det om noe tid være mulig å vise prøvesvar for personer med Felles Nasjonalt Hjelpenummer. Henvendelser om dette er sendt de aktuelle aktørene.

3. Ytterligere utvikling er nødvendig for å vise prøvesvar for de uten FNR eller DNR som testes med PCR, rekvirert gjennom laboratoriesystemene. Det må i så fall rettes en henvendelse til regionale helseforetak

- Rekvireringsløsningene må kunne håndtere FNH.
- Laboratoriesvar må kunne bruke FNH, enten ved at labsystemene mottar og sender eller ved at meldingsformidlerne håndterer dette.
- EPJ i helseforetakene vil sannsynligvis ikke kunne motta resultater på pasienter med FNH. En mulighet er at meldingsformidlerne mapper om dette og sender et lokalt hjelpenummer til lokalt EPJ, men det er usikkert om alle RHF vil få til dette.

Det er ikke nødvendig at **alle** systemene kan takle FNH, men et tilstrekkelig antall systemer må kunne takle FNH for at flest mulig pasienter skal få tilgang til sine resultater.

Hvis utviklingsbehovet er stort og tidkrevende, må det vurderes om innsatsen er regningsvarende før arbeidet iverksettes.

Vennlig hilsen

Helen Brandstorp e.f.
direktør

Arve Paulsen
prosjektleder

Dokumentet er godkjent elektronisk

